

№34/2019

Znanstvena misel journal

The journal is registered and published in Slovenia.

ISSN 3124-1123

VOL.2

The frequency of publication – 12 times per year.

Journal is published in Slovenian, English, Polish, Russian, Ukrainian.

The format of the journal is A4, coated paper, matte laminated cover.

All articles are reviewed

Edition of journal does not carry responsibility for the materials published in a journal.

Sending the article to the editorial the author confirms it's uniqueness and takes full responsibility for possible consequences for breaking copyright laws

Free access to the electronic version of journal

Chief Editor – Christoph Machek

The executive secretary - Damian Gerbec

Dragan Tsallaevev — PhD, senior researcher, professor

Dorothea Sabash — PhD, senior researcher

Vatsdav Blažek — candidate of philological sciences

Philip Matoušek — doctor of pedagogical sciences, professor

Alicja Antczak — Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor

Katarzyna Brzozowski — PhD, associate professor

Roman Guryev — MD, Professor

Stepan Filippov — Doctor of Social Sciences, Associate Professor

Dmytro Teliga — Senior Lecturer, Department of Humanitarian and Economic Sciences

Anastasia Plahtiy — Doctor of Economics, professor

Znanstvena misel journal

Slovenska cesta 8, 1000 Ljubljana, Slovenia

Email: info@znanstvena-journal.com

Website: www.znanstvena-journal.com

CONTENT

ECONOMICS

Aleskerova Yu. THE MONEY AND CAPITAL EURO MARKET, ITS PURPOSE 3	Romaniuk L., Kharchenko I. FOREIN EXPERIRNCE IN STRATEGIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT AND THE POSSIBILITY OF ITS USAGE BY UKRAINIAN ENTERPRISES 32
Vashchenko R. DIGITALIZATION IMPACTS ON CORPORATE GOVERNANCE IN RUSSIA 12	Starkova O. IMPROVEMENT OF HOUSING CONDITIONS OF RURAL RESIDENTS OF PERM KRAI 38
Vlasenko T. DYNAMICS AND STRUCTURE OF THE AGRICULTURAL MACHINERY MARKET IN UKRAINE: TRENDS AND PROSPECTS 16	Tamov A., Tamova M., Hatukay S., Babalyan E. FEATURES OF PROBLEM REGIONS OF THE SOUTH OF RUSSIA AS A FACTOR OF THEIR SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT 41
Nikolaychuk T. THE CONTRACT IS A PROTECTION'S TOOL OF THE NATURAL RESERVE FUND'S SOCIAL AND ENVIRONMENTAL BENEFITS 22	Todosiychuk V. PUBLIC ADMINISTRATION OF ANTI-INFLATION POLICY IN THE SYSTEM OF MONETARY REGULATION OF ECONOMY 44
Remzina N. LEGAL PROVISION PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF THE PERMANENT STRUCTURES OF THE INLAND WATER TRANSPORT IN UKRAINE 28	Fedoryshyna L. ANALYSIS OF FINANCIAL CONTROL AT ENTERPRISE .53

PEDAGOGICAL SCIENCES

Denshchikova G. TO THE QUESTION OF THE CONCEPT OF SOCIAL- NORMATIVE ACTIVITY 59	Lazareva M., Gubanova E. THE COMPETENCE APPROACH TO MANAGERS' TRAINING OF AN ORGANISATION: MODERN VIEW ON THE PROBLEM 65
Zheinova S. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMATION OF CREATIVE QUALITIES OF FUTURE EDUCATORS IN PRESCHOOL EDUCATION IN THE PROFESSIONAL PREPARATION PROCESS 61	Tulegenova A., Fedoriak D. BILINGUISM AS A PEDAGOGICAL PROBLEM 71

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Федоришина Л.*к.і.н., доцент**кафедра аналізу та статистики**Вінницький національний аграрний університет**Вінниця Україна*

ANALYSIS OF FINANCIAL CONTROL AT ENTERPRISE

Fedoryshyna L.*Candidate of Historical Studies,**Associate Professor,**Department of Analysis and Statistics**Vinnitsa National Agrarian University,**Vinnitsia, Ukraine***Анотація**

Система фінансового контролю на підприємстві повинна забезпечувати виконання встановлених форм і методів реалізації фінансових відносин, аналізу їх ефективності та розробки пропозицій з їх вдосконалення у межах даного суб'єкту господарювання. Питання аналізу фінансового контролю на підприємстві є актуальним на будь-якому етапі, оскільки від ефективної роботи системи фінансового контролю безпосередньо залежить ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства. Для того, щоб визначити напрями підвищення ефективності системи фінансового контролю необхідно виробити чіткий науково-методичний підхід до оцінки її ефективності. Методи дослідження базуються на теоретичних розробках та науковому інструментарії, що включає аналіз та оцінку сформульованих в минулому підходів до виразу аналізу фінансового контролю. Методологія дослідження також передбачає узагальнення наукових джерел історіографічного характеру, які досліджують раціональні аспекти фінансового контролю в минулих напрацюваннях, узагальнення результатів публікацій, де розкриваються проблеми аналізу фінансового контролю в Україні на підприємствах. За результатами дослідження сутності функції контролю фінансового стану підприємства зводиться в підтримці оптимізації розподілу та перерозподілу національного доходу і валового внутрішнього продукту вироблених при допомозі фінансів. Підсумкова мета такого перерозподілу фінансових коштів полягає в зміцненні держави, у формуванні продуктивних сил і в створенні ринкових структур, забезпечення суттєвого якості життя великих верств населення. В цьому випадку, власна роль фінансів залежна від завдань зростання матеріальної зацікавленості працівників і колективів організації або підприємства в удосконаленні господарської та фінансової діяльності, від досягнення кращих результатів при мінімальних витратах. Контролююча функція виявляється в контролі за розподілом ВВП по відповідним фондам і витратам їх за цільовим призначенням. Сформовано та обґрунтовано основне завдання контролю над фінансами - це ревізія вірного дотримання законів стосуються фінансової сфери, своєчасності і повноти виконання фінансових зобов'язань перед бюджетною системою, податковою службою, банками, а також взаємних зобов'язань організацій та підприємств по розрахунках і платежах. Отримані результати практики проведення аналізу фінансового контролю всередині підприємства показали, що при переході до нових умов господарювання знаходять спадкоємність і добре поєднуються з сучасними формами контролю, з аудитом. Планування і проведення контролю фінансів розміщуватися в центрі регулярного уваги керівництва підприємства. Даному виду робіт призначаються суттєві зусилля і ресурси. Розробляються і використовуються сучасні методи контролю. Слід порекомендувати фінансовому персоналу СФГ «Явір» пройти атестацію, курси підвищення кваліфікації і отримати відповідні сертифікати аудиторів, ревізорів і контролерів. З метою удосконалити систему проведення ревізії та контролю на підприємстві варто порекомендувати керівництву, скласти систему заходів, які будуть включати: розробку розділу фінансового плану, присвяченого контролю, прийняття більш точно проробленої облікової політики та підвищення кваліфікації працівників фінансового відділу підприємства.

Abstract

The financial control system at the enterprise must ensure that the established forms and methods of implementation of financial relations, analysis of their effectiveness and the development of proposals for their improvement within the entity. The issue of analysis of financial control at the enterprise is relevant at any stage, since the effectiveness of the financial control system directly depends on the efficiency of financial and economic activity of the enterprise. In order to determine the directions of improving the efficiency of the financial control system, it is necessary to develop a clear scientific and methodological approach to the evaluation of its effectiveness. Research methods are based on theoretical developments and scientific tools, including analysis and evaluation of the approaches formulated in the past to the expression of financial control analysis. The methodology of the research also includes generalization of scientific sources of historiographic character, which investigate rational aspects of financial control in the past, generalization of the results of publications, which reveal the problems of analysis of financial control in Ukraine at enterprises. According to the results of the study the essence of the

function of control of the financial condition of the enterprise is reduced in support of optimization of distribution and redistribution of national income and gross domestic product produced with the help of finances. The ultimate goal of such a redistribution of financial resources is to strengthen the state, to form productive forces and to create market structures, to ensure the essential quality of life for large segments of the population. In this case, the own role of finance depends on the tasks of increasing the material interest of employees and staff of the organization or enterprise in improving the economic and financial activities, from achieving better results at minimal cost. The controlling function is to control the allocation of GDP to the relevant funds and spend them on the intended purpose. The main task of control over finances is formed and substantiated - it is the audit of the correct observance of the laws concerning the financial sphere, timeliness and completeness of fulfillment of financial obligations to the budget system, tax service, banks, as well as mutual obligations of organizations and enterprises for settlements and payments. The results of the practice of conducting the analysis of financial control within the enterprise showed that in the transition to new conditions of management find continuity and are well combined with modern forms of control, with audit. Planning and control of finances should be placed in the center of regular attention of the company management. Significant efforts and resources are assigned to this type of work. Modern control methods are being developed and used. It is recommended that the financial staff of Yavir SFG pass certification, refresher courses and obtain appropriate certificates of auditors, auditors and controllers. In order to improve the audit and control system at the company, it is recommended that management, draw up a system of measures that will include: developing a financial section plan dedicated to controlling, adopting a more accurate accounting policy and improving the skills of employees of the company's financial department.

Ключові слова: аналіз, фінансовий контроль, підприємство, фінансово – економічні показники, власний капітал, рентабельність, фінансовий потенціал.

Keywords: analysis, financial control, enterprise, financial and economic indicators, equity, profitability, financial potential.

Вступ. На стан сучасної економіки вплинуло безліч факторів, у тому числі і зростання правопорушень, пов'язаних з незаконним розподілом матеріальних ресурсів. Саме тому фінансовий контроль на підприємстві сьогодні актуальний як ніколи. Чітке функціонування системи фінансового контролю та її елементів дозволить контролювати раціональний витрата матеріальних засобів, а також законність і правильність формування відомостей про фінансовий стан підприємства. Бурхливий розвиток науково-технічного прогресу вивів світову економіку на межу постіндустріального суспільства, в таких умовах значно посилюється вплив невідзначеності на фінансово-господарську діяльність підприємств. Динамічність зовнішнього та внутрішнього середовища змушує суб'єктів господарювання ретельніше підходити до управління ризиками, підвищувати оперативність прийняття рішень та шукати нові підходи до своєчасного виявлення впливу ризиків на основні показники діяльності підприємств. Особливо гостро проблема ефективного управління ризиками стоїть перед Україною, коли геополітичні та фінансові ризики на пряму загрожують суверенітету країни. Досліджуючи сутність фінансового ризику, необхідно визнати, що саме поняття ризику є таким, що охоплює практично всі області життєдіяльності суспільства, а не лише економіку, його дослідження можна знайти в літературі, психології, техніці, юриспруденції, медицині та філософії.

Фінансовим контролем називається сукупність дій і маніпуляцій, що проводяться компетентними посадовими особами, з метою контролю за дотриманням державними та комерційними організаціями законодавчих норм в процесі формування, розподілу і використання матеріальних ресурсів для своєчасного отримання повної і достовірної інформації про хід руху грошових коштів.

Фінансовий контроль підприємства потрібен для забезпечення ефективного задіяння організаціями матеріальних ресурсів, що надаються в якості асигнувань (у випадку з бюджетними структурами) або ж витягають в процесі комерційної діяльності. Крім цього, він дозволяє об'єктивно оцінити рівень платіжної та податкової дисципліни перерахованих вище суб'єктів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідження з проблем фінансового контролю Ю.Алескерова [13,14,15], Т. Мулик[5,6,13], О. Томук[11], Н.Здирко[3], Н.Семеншина[7], В.Максімова[4], Шевченко Н.В.[12], Тодосійчук В.Л. [8,9,10] та інші. Зважаючи на досить ґрунтовні наукові дослідження з проблематики фінансового контролю на підприємстві, потребують вирішення наукові проблеми, що стосуються аналізу фінансового контролю на підприємствах. форм і методів обліку, аналізу та контролю фінансових операцій з одночасним порівнянням отриманих результатів та намічених підприємством цілей.

Ефективне функціонування та подальший розвиток підприємства у значній мірі залежить від науково-практичних досліджень, спрямованих на вирішення проблеми аналізу фінансового контролю на підприємстві. Саме тому удосконалення системи фінансового контролю підприємства є першочерговим завданням його керівництва. Проте для того, щоб здійснювати процес удосконалення потрібно бачити його дієвість, виражену в грошовому чи іншому еквіваленті.

Проаналізувавши роботи різних науковців на дану тему, можемо стверджувати, що ефективність системи фінансового контролю – поняття складне і багатогранне. Це поняття характеризується різними критеріями, оцінюється рядом показників, на формування яких впливають різноманітні соціальні, економічні, правові та інші фактори.

У своєму дослідженні Шевченко Н.В. наголошує на тому, що розгляд питання про ефективність різного роду управлінської діяльності, це, насамперед, аналіз ступеня наближення результату до мети з одночасним урахуванням витрат (часу, матеріальних і грошових ресурсів, трудових ресурсів тощо) [12].

На нашу думку, одним з найкращих є підхід до аналізу системи фінансового контролю, який полягає у першочерговому визначенні її цілей, завдань і принципів та, як наслідок, формування на цій основі системи показників та коефіцієнтів для оцінки ефективності системи фінансового контролю підприємства. На практиці постійно виникає потреба визначення ефективності системи фінансового контролю, оскільки це питання має велике значення для діяльності будь якого підприємства. Проте загальне поняття ефективності роботи системи фінансового контролю на підприємстві, критерії, показники і методи його визначення ще мало досліджені.

Мета. Постановка завдання.. Метою статті є визначення змісту аналізу системи фінансового контролю; окреслення методичних основ оцінки ефективності цієї системи на підприємстві та характеристика критеріїв і показників її ефективності. Основним завданням даного дослідження є узагальнення методичних основ оцінки ефективності системи фінансового контролю на підприємстві та розроблення науково-практичних рекомендацій з їх використання у процесі удосконалення системи внутрішнього фінансового контролю підприємства.

Методологія дослідження. Методологію дослідження виражають загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, які забезпечили розв'язання поставлених завдань за визначеним напрямком. Методи дослідження базуються на теоретичних розробках та науковому інструментарії, що включає аналіз та оцінку сформульованих в минулому підходів до виразу аналізу фінансового контролю.

Методологія дослідження також передбачає узагальнення наукових джерел історіографічного характеру, які досліджують раціональні аспекти фінансового контролю в минулих напрацюваннях, узагальнення результатів публікацій, де розкриваються проблеми аналізу фінансового контролю в Україні на підприємствах .

Результати. Загалом, тематика фінансового контролю на підприємстві є дуже популярною у працях вітчизняних та зарубіжних економістів, однак, такий важливий в у мовях постіндустріального суспільства його елемент як контроль ризиків, або фінансовий ризик-контроль згадується переважно описово. Ряд авторів наголошують на його необхідності, проте торкаються цього питання лише описово, не вказуючи на місце та функції контролю ризиків у системі фінансового менеджменту підприємства.

Багато фахівців притримуються думки, що контроль ризиків повинен функціонувати в рамках загальної системи контролю незалежно від ризик- менеджменту, тобто виконуючи лише контрольну функцію.

Ряд дослідників, відзначаючи, що термінологія контролю ризику та ризик-менеджменту не уніфікована, а також складність у розмежуванні цих понять, пропонують характеризувати контроль ризиків згідно класичних функцій контролю: планування, контролю, інформаційної підтримки та координації.

Авторами пропонується розбудова системи, де ризик- менеджмент носить другорядний характер і створюється на базі контролю ризиків. Контроль фінансових ризиків – один із центральних блоків системи контролю на підприємстві, що являє собою регулюючу управлінську підсистему, створену з метою надання інформаційно-аналітичної підтримки, координації, аналізу, планування та контролю ризиків.

М. Дідерігз розглядає контроль ризиків як інформаційно-аналітичну підтримку ризик-менеджменту, але у складі загальної системи контролю на підприємстві. Автор вважає, що істотна відмінність полягає в тому, що ризик-менеджмент з самого початку направлений на систематичне поводження з ризиком, тоді як контроль ризиків спрямований на цільове управління та підтримку керівництва.

Аналіз фінансового контролю на підприємстві полягає:

У роботі з великими обсягами інформації, яку необхідно фіксувати, узагальнювати, аналізувати і т. д. Для фіксації, передачі та інтерпретації даних, отриманих в ході фінансової перевірки, необхідний злагоджено функціонуючий робочий механізм.

У ряді взаємопов'язаних між собою процедур, проведення яких вимагає від фахівців певного рівня кваліфікації. Посадові особи, уповноважені здійснювати дії з фінансового контролю на підприємстві, повинні мати об'єктивне уявлення про досліджуваних напрямках, певний рівень знань і досвід роботи в даній сфері.

Основним в аналізі фінансового контролю на підприємстві є аналіз фінансового стану підприємства.

Аналіз фінансового стану підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Як правило, що вищі показники обсягу виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг і нижча їх собівартість, то вища прибутковість підприємства, що позитивно впливає на його фінансовий стан.

Таблиця 1

Основні фінансово – економічні показники діяльності СФГ «Явір»

Показник	2016	2017	2018	Відхилення 2018р від 2016р, (+;-)
Чистий дохід від реалізації	14028,4	16952,1	24637,4	10608,0
Собівартість реалізованої продукції	11939,0	15425,8	23810,7	11871,7
Фінансовий результат до оподаткування	2089,4	1526,3	826,7	-1262,7
Чистий прибуток	2089,4	1526,3	826,7	-1262,7
Валюта балансу	14279,9	14582,3	15667,9	1388,0
Власний капітал	6898,3	7418,4	8590,7	1692,4
Залучений капітал	7381,5	7163,9	7077,2	-304,3
Необоротні активи	3190,6	3254,8	3248,15	57,55
Оборотні активи	11089,3	11327,5	12419,8	1330,5

На протязі досліджуваного періоду СФГ «Явір» збільшив чистий дохід від реалізації на 10608,0 тис.грн., одночасно збільшилась собівартість продукції на 11871,7 тис.грн. Це призвело до зменшення фінансового результату до оподаткування. Сума власного капіталу у 2016 – 2018 роках збільшилася на 1692,4 тис.грн., одночасно зменшилася сума залученого капіталу на 304,3 тис.грн. Частка власного капіталу збільшилася з 48% у 2016 році до 55% у 2018 році. Отже, СФГ «Явір» є фінансово стійким та демонструє позитивні фінансово – економічні показники.

Таблиця 2

Склад, структура та динаміка власного капіталу СФГ «Явір»

Статті балансу	2016р		2017р		2018р		Абсолютне відхилення, тис.грн.
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	
Зареєстрований (пайовий) капітал	2,1	0,03	2,15	0,02	2,0	0,02	-0,1
Додатковий капітал	3248	47,0	3255	43,87	3248	36,85	-
Нерозподілений прибуток	3648,2	52,7	4161	56,09	5338	62,13	1689,8
Власний капітал всього	6898,3	100,0	7418	100,0	8591	100,0	1690,7

Отже, досліджуване господарство станом на кінець 2018 року має загальний розмір власного капіталу 8591 тис.грн. За останні роки спостерігаємо його збільшення на 837 тис.грн. Величину власного капіталу підприємства формують лише три статті, а саме: зареєстрований (пайовий) капітал, додатковий капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Величина зареєстрованого (статутного) капіталу та додаткового капіталу не зазнала

змін протягом досліджуваного періоду, що свідчить про стабільність функціонування господарства. Головною причиною визначеної позитивної динаміки власного капіталу є збільшення суми нерозподіленого прибутку на протязі 2016-2018 років, і, відповідно, збільшення питомої ваги цієї статті у власному капіталі на 9,23%.

Таблиця 3

Аналіз показників ефективності використання власного капіталу СФГ «Явір»

Показник	2016	2017	2018	Відхилення 2018р від 2016р, (+;-)
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,48	0,50	0,54	0,06
Коефіцієнт фінансової залежності	0,51	0,49	0,45	-0,06
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,93	1,03	1,21	0,28
Коефіцієнт фінансового ризику	1,07	0,96	0,82	-0,25
Рентабельність власного капіталу	30	20	10	-20
Період окупності власного капіталу	3,3	4,86	10,39	7,09
Коефіцієнт оборотності активів	0,98	1,16	1,57	0,59
Фінансовий важіль	2,07	1,96	1,82	-0,25

На протязі досліджуваного періоду значення фінансової незалежності та фінансової стабільності господарства вищі, ніж його мінімальна порогова величина. Це свідчить про ефективну фінансову політику підприємства. Значення коефіцієнта фінансової залежності засвідчує про невисоку залежність від позикового капіталу, та демонструє його поступове щорічне зменшення. Рентабельність власного капіталу на СФГ «Явір» за досліджуваний період зменшувалася з 30% у 2016 році до 10% у 2018 році. Це пов'язано з зменшенням суми чистого прибутку, внаслідок стрімкого подорожчання енергоресурсів. Коефіцієнт оборотності активів збільшився, що свідчить про прискорення оборотності капіталу та позитивні тенденції в фінансовому потенціалі підприємства.

Динаміка показників рентабельності СФГ «Явір»

Показник	2016	2017	2018	Відхилення 2018р від 2016р, (+;-)
Рентабельність активів за чистим прибутком	14,6	10,4	5,2	-9,4
Рентабельність власного капіталу	34,0	20,5	9,6	-24,4
Рентабельність оборотного капіталу	22,6	13,4	6,6	-16
Рентабельність продажів	14,8	9,0	3,3	-11,5

Аналіз даних таблиці свідчить, що рентабельність активів за досліджуваний період зменшилася. Це пояснюється тим, що у 2018 році зменшився загальний прибуток підприємства в 2 рази у порівнянні з попереднім періодом, а середня величина активів відповідно збільшилася.

Рентабельності власного капіталу характеризує рівень прибутковості власного капіталу, вкладеного в дане підприємство. Цей показник найбільший інтерес представляє для наявних і потенційних власників, показує величину одержаного прибутку в розрахунку на одну гривню капіталу власників. За досліджуваний період на СФГ «Явір» рентабельність власного та оборотного капіталу зменшилась. Рентабельність продажів господарства теж зменшилася (в 4,5 рази порівняно з 2016 роком). Це пояснюється збільшенням суми витрат на 1 грн. товарної продукції.

Сучасні дослідники виділяють сім основних проблем фінансового контролю підприємств та установ:

Відсутність повноцінного визначення «фінансовий контроль». В даний час виділяють:

контроль коректного ведення фінансових документів, виявлення різного роду невідповідностей встановленим нормам і стандартам їх заповнення;

контроль дотримання законодавчо встановлених норм при здійсненні фінансових операцій, а також в процесі укладання угод юридичними і фізичними особами.

Відсутність класифікації видів фінансового контролю, затвердженої на законодавчому рівні.

На сьогоднішній день в Україні відсутня єдина концепція державного фінансового контролю як системи загальноприйнятих поглядів на цілі, способи, форми і завдання контрольних заходів. Така ідея є ключовим моментом для удосконалення інституту фінансового контролю.

Відсутність закону, що регламентує здійснення фінансового контролю у відношенні не тільки бюджетних організацій, але і всіх юридичних осіб. Цілі і завдання фінансового контролю повинні бути відображені в нормативно-правових актах держави.

Занадто складна структуризація органів державного фінансового контролю. Крім цього, в чинному законодавстві відсутнє чітке опис завдань і обов'язків контролюючих органів, т. е. Межі їх компетенції можна назвати досить розмитими.

Кадровий дефіцит в державних органах фінансового контролю підприємств. Необхідно приділяти більше уваги підготовці спеціальних контролюючих органів і підвищенню їх кваліфікації.

Висновки і перспективи. Аналіз економічної

сутності функції контролю фінансового стану підприємства зводиться в підтримці оптимізації розподілу та перерозподілу національного доходу і валового внутрішнього продукту вироблених при допомогою фінансів. Підсумкова мета такого перерозподілу фінансових коштів полягає в зміцненні держави, у формуванні продуктивних сил і в створенні ринкових структур, забезпечення суттєвого якості життя великих верств населення. В цьому випадку, власна роль фінансів залежна від завдань зростання матеріальної зацікавленості працівників і колективів організації або підприємства в удосконаленні господарської та фінансової діяльності, від досягнення кращих результатів при мінімальних витратах. Контролююча функція виявляється в контролі за розподілом ВВП по відповідним фондам і витрачанням їх за цільовим призначенням. Основне завдання контролю над фінансами - це ревізія вірного дотримання законів стосуються фінансової сфери, своєчасності і повноти виконання фінансових зобов'язань перед бюджетною системою, податковою службою, банками, а також взаємних зобов'язань організацій та підприємств по розрахунках і платежах.

В ході дослідження, можна зробити наступні висновки, що стосуються механізму фінансового контролю в системі України:

Перше, в ситуації переходу на ринкові відносини контроль фінансів захоплює і виробничу і невиробничу області. Контроль направляється на забезпечення динамічного розвитку суспільного та приватного виробництва, прискорення науково-технічного прогресу, всемірне зростання якості роботи всіх ланок народного господарства.

Друге - в загальному, система контролю фінансів України охоплює наступні елементи:

1. відомство головного ревізора-аудитора (Рахункова палата) з безпосереднім підпорядкуванням парламенту і президенту України. Основна мета даного відомчого органу - проведення контролюючих заходів за витрачанням державних коштів;

2. податкове відомство підкоряється уряду. Займається контролем надходження в казну податкових доходів;

3. Структури контролю входять до складу відомств держави, ряд спеціалізованих органів, які проводять ревізії та перевірки підвідомчих їм установ;

4. недержавні служби контролю. Вони проводять перевірки на комерційній основі, контролюється надійність звітних документів і законності проведених фінансових операцій;

5. служби внутрішнього контролю. Їх головна мета - знизити витрати, оптимізувати фінансових потоків і підвищити прибуток.

По-третє, основною формою контролю (зовнішнього) підприємства або установи в ситуації ринкових відносин вважається аудиторська незалежна перевірка. Об'єктивність розвитку аудиторського контролю в сучасних умовах характеризується в необхідності якісної, точної і достовірної інформації зовнішнім користувачам. Виходячи з отриманої інформації можна судити про діяльність господарюючого суб'єкта.

Четверте, контроль і аудит всередині підприємства є органічною частиною всієї сукупності фінансового менеджменту на організації чи підприємстві. Такий аудит виконує, по суті, внутрішньогосподарський контроль, завданням якого є визначення ступеня відповідності придбаних доходів і структури фондів грошових коштів наміченим завданням по розширенню обсягів виробництва і продажів.

П'яте, в загальному сукупність контролю фінансів в країні переживає період етап оновлення. Проте, більшість керівників організацій і підприємств не віддають належного при формуванні системи аудиту всередині підприємства, одночасно керівники розуміють, що добре сформована система контролю сприяє вдосконаленню оперативного обліку, забезпечення надійності документації, збереження цінностей та зростання результативності проведених заходів.

Мною були сформульовані наступні рекомендації і висновки стосуються практики організації і планування аналізу та проведення фінансового контролю на підприємстві СФГ «Явір».

Рекомендації такі:

Практика проведення аналізу фінансового контролю всередині підприємства володіє хорошими традиціями, які при переході до нових умов господарювання знаходять спадкоємність і добре поєднуються з сучасними формами контролю, з аудитором.

Планування і проведення контролю фінансів розміщуватися в центрі регулярного уваги керівництва підприємства. Даному виду робіт призначаються суттєві зусилля і ресурси. Розробляються і використовуються сучасні методи контролю. Слід порекомендувати фінансовому персоналу СФГ «Явір» пройти атестацію, курси підвищення кваліфікації і отримати відповідні сертифікати аудиторів, ревізорів і контролерів.

З метою удосконалити систему проведення ревізії та контролю на підприємстві варто порекомендувати керівництву, скласти систему заходів, які будуть включати: розробку розділу фінансового плану, присвяченого контролю, прийняття більш точно проробленої облікової політики та підвищення кваліфікації працівників фінансового відділу підприємства.

Список літератури

1. Акентьєва О. Б. Контролінг як фактор підвищення ефективності управління підприємством [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2014/Economics/44704.doc.htm.
2. Говорушко Т. А. Проблемні аспекти впровадження контролінгу в Україні. Економічний часопис – XXI. 2015. № 1-2. С. 23-28.

3. Здирко Н.Г., Шевчук О.Д. Державний фінансовий контроль в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2018. - № 5. - С. 7-24.

4. Максимова В. Ф. Внутрішній контроль економічної діяльності промислового підприємства – системний підхід до розвитку [Текст]: монографія. К. : АВРІО, 2005. 262 с.

5. Мулик Т.О., Колісник А.В. Особливості діагностики фінансової стійкості підприємств України. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Вип. 1 (12). С. 376-380.

6. Мулик Т.О., Гордієнко М.І. Методичні підходи до управлінського аналізу в умовах інтеграційних процесів. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 7. С. 7-19.

7. Семенишина Н. В. Комунікативна та інформаційно-аналітична функції бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств [Рукопис] : автореф. дис. ... канд. економ наук: 08.00.09 - бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності); Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки" УААН. К., 2008.- 21 с

8. Тодосійчук В.Л., Алескерова Ю.В. Бюджетування як інноваційний підхід в управлінні аграрним підприємством. Глобальні та національні проблеми економіки електронне наукове виданн.. Випуск 10-2016. с.524-529.

9. Тодосійчук В.Л. Концептуальні засади управління фінансовими ресурсами державного підприємства. Інфраструктура ринку. 2018. Вип. 26. С. 56-64.

10. Тодосійчук В.Л., Ременюк А.Р. Управління фінансовими ресурсами підприємств регіону. Економічні, політичні та культурологічні аспекти європейської інтеграції України в умовах нових глобалізаційних викликів: матеріали доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 16–17 квітня 2018 року). Ужгород: видавничий дім «Гельветика», 2018.

11. Томчук О. Ф. Звітність про рух грошових коштів як елемент інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. Інфраструктура ринку: електрон. наук.-практ. Журн. Одеса, 2019. Вип. 28. С. 368-37.

12. Шевченко Н. В. Оцінка ефективності державного фінансового контролю в системі фінансових відносин. Демократичне врядування наук. вісн. 2011. Вип. 7.

13. Aleskerova Yu., Mulyk T., Fedoryshyna L. Improving credit protection analysis methods Reports of main agricultural enterprises. Baltic Journal of Economic Studies. 2018. Vol.4. № 2. P. 1–7.

14. Aleskerova Yu., Fedoryshyna L. Analysis of investment activities of enterprises of Ukraine. Economic system development trends: the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine. Riga, 2018. P. 1–17.

15. Aleskerova Yu., Fedoryshyna L., Koval N. Features of loan security for the reproduction of fixed assets for agricultural purposes. Baltic Journal of Economic Studies. 2018. Vol. 4 № 4. P. 1–5.

VOL.2

№34/2019

Znanstvena misel journal

The journal is registered and published in Slovenia.

ISSN 3124-1123

The frequency of publication – 12 times per year.

Journal is published in Slovenian, English, Polish, Russian, Ukrainian.

The format of the journal is A4, coated paper, matte laminated cover.

All articles are reviewed

Edition of journal does not carry responsibility for the materials published in a journal.

Sending the article to the editorial the author confirms it's uniqueness and takes full responsibility for possible consequences for breaking copyright laws

Free access to the electronic version of journal

Chief Editor – Christoph Machek

The executive secretary - Damian Gerbec

Dragan Tsallaeve — PhD, senior researcher, professor

Dorothea Sabash — PhD, senior researcher

Vatslav Blažek — candidate of philological sciences

Philip Matoušek — doctor of pedagogical sciences, professor

Alicja Antczak — Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor

Katarzyna Brzozowski — PhD, associate professor

Roman Guryev — MD, Professor

Stepan Filippov — Doctor of Social Sciences, Associate Professor

Dmytro Teliga — Senior Lecturer, Department of Humanitarian and Economic Sciences

Anastasia Plahtiy — Doctor of Economics, professor

Znanstvena misel journal

Slovenska cesta 8, 1000 Ljubljana, Slovenia

Email: info@znanstvena-journal.com

Website: www.znanstvena-journal.com